

מחול עם נושא טעון

בת-דור חידשה את הופעותיה בתוכנית ובה שלוש יצירות, כולן "טריות", מהעונה הקודמת. בשל הנסיבות עברה הלהקה "דיאטה" רצינית: במקום יותר מ-25 רקדנים יש בה כיום רק כתיסר. כתגבורת משמשים התלמידים הבוגרים של בית-הספר. וכפי שהתבטא אחד הרקדנים, הצמצום הזה דורש מהרקדנים עבודה רבה ומאומצת.

העבודה המעניינת ביותר בתוכנית החדשה של הלהקה היא, לטעמי, המחול הדרמטי בעל המודעות האקטואלית הישראלית "אפיקורס" מאת תמיר גינץ. גינץ כבר יצר בעבר ללהקה והפעם היה לו אומץ הלב להסתכן ולטפל ביחסי חרדים וחילונים בשנת 2000 בישראל, נושא טעון הרבה חומר נפץ. גינץ מנסה לתאר את התהום בין חילונים לדתיים כמעט כמו "רומיאו ויוליה" - כולל המרפסת המפורסמת, אלא שהפעם המבנה התלת-מימדי נוסע על פני הבמה ומשמש מרכיב חזותי ודרמטי מרכזי. טלי יצחקי עיצבה את התלבושות והתפאורה.

יגאל פרי, אמן מחול שהחל את דרכו בבת-דור ומנהל כבר שנים רבות בית-ספר מצליח מאוד בניו-יורק, יצר עבור בת-דור את "אקורד/דיסקורד" למוסיקה מקורית מאת המלחין הישראלי אבנר דורמן. זהו מחול "אפל", שבו השחור והאור החד מחלקים את הבמה לנקודות מוארות ולשטחים שוכים. התאורה היא של גיודי קופרמן.

ולסיום, סוכרייה מתוקה ונוצצת - www://bar_eee's.world.net - מאת לוצ'יאנו קניטו [Cannito] האיטלקי, שגם עיצב את התלבושות המתפרעות. בהתחלה המפתיעה יש רגעים של שעשוע בלטי מקובל, כגון בחורים שעל מותניהם "טוטו" בלטי, ואפילו ישבנים חשופים עשויים פלסטיק. בקיצור, שימוש בהלצות חזותיות שנגמרות בזיקוקין דינור ונוצצים הנופלים מהשמים. קינוח משעשע. בת-דור שבה להופיע באולם שלה, וזה ללא ספק כלכלי יותר משכירת אולמות גדולים.

לבת-דור מלאו בעונה הקודמת 30 שנות פעילות רבת היקף. אפשר להיווכח בכך ברשימת הרפרטואר המופיעה בגיליון זה של "מחול עכשיו". בעתיד יגיע גם הרגע הנכון לערוך סיכום של פעילות ענפה זו, שידעה רגעים גדולים ותקופות של משברים אמנותיים. מכל מקום, טוב לראות את בת-דור קמה מימלי השבעה ומן ההפסקה שנכפתה עליה. הכל צפוי והרשות נתונה.



על בית הספר למחול בת-דור

עידו תדמור

בית הספר הנמוך - אולפן בת-דור לאמנות המחול
Bat Dor studios of dance, the lower school

בלהקות החשובות בעולם. גישתה היתה סיגול משמעת עצמית חזקה בצד עבודה קפדנית, שהביאה ליישום שליטה ומיומנות טכנית ברמה הגבוהה ביותר. לצדה לימדו מורים ישראלים מצוינים ומורים שהוזמנו מחו"ל, כמו לארי רודס וריצ'רד גיבסון, שהשלימו בצורה מקצועית את פיתוח יסודות טכניקת הבלט הקלאסי, ומורה כמו פלורה קושמן, שנתנה השלמה דומה בטכניקת המחול המודרני.

אין ספק שבמשך שנים רבות הוציא בית הספר למחול בת-דור את מירב הרקדנים הבולטים בארץ. בשנים האחרונות החלו גם בתי ספר אחרים ליישם את יסודות המשמעת הקפדנית והחלו גם הם לפתח רקדנים מצוינים. עם סגירתו הקצרה של בית הספר בת-דור ופתיחתו המחודשת חל שינוי גם בצוות המורים. את מקומה של רוזלין סובל-קאסל תפסה אניה ברוד, רקדנית ותיקה ומורה לבלט מנוסה. במשך שנים רבות היתה דעה בקרב עולם המחול הישראלי שבית הספר בת-דור, למרות מקצועיותו, סגור מדי ואינו נותן לתלמידיו ראייה פתוחה ומשוררת דיה של אמנות המחול העכשווית. רבים טענו שבית הספר יצר רקדנים חזקים מבחינה טכנית, אבל לא נתן די לגיטימציה למעוף הנפש של האמן. לא אציין את דעתי האישית בנושא, אבל אומר רק שאילולא הייתי תלמיד בבית הספר הזה, ספק אם הייתי יכול לעשות את אשר אני עושה היום כרקדן, כוריאוגרף, מורה ומנהל אמנותי. התפתחותו האישית של אמן תלויה כמובן בגורמים רבים, אבל בראש ובראשונה היא תלויה ברצונו להתפתח וללמוד.

עם פתיחתו המחודשת של בת-דור אני מאחל הצלחה לבית הספר. מי יתן ותלמידים רבים יצמחו בו ויסגלו משמעת, הבנה ופתיחות לקראת צאתם לקריירה בעולם המחול, שהיא כל כך יפה וכל כך קשה ומורכבת.



בית הספר הנמוך - אולפן בת-דור לאמנות המחול
Bat Dor studios of dance, the lower school

בית הספר למחול בת-דור ידוע שנים רבות במקצועיותו וביכולתו לפתח רקדנים, מרגע שהם נכנסים למסגרת בית הספר ועד יציאתם לקריירה מקצועית. בית הספר נוסד ב-1967 על ידי הברונית בת-שבע דה רוטשילד, והיה הראשון באירופה שלימד בו-זמנית מחול מודרני ובלט קלאסי. מעורבותה של הברונית בעולם המחול החלה כבר בלהקתה של מרתה גראהם ב-1940, והמשיכה עם הקמת להקת בת-שבע ולאחר מכן הקמת בית הספר למחול בת-דור ולהקת בת-דור. הברונית דה רוטשילד בחרה את גינט אורדמן כמנהלת האמנותית של בית הספר, מכיוון ש"גישתה המקצועית היתה נדירה בנוף הסיביתי".

בית הספר בת-דור מחולק לשני מוסדות: בית הספר הנמוך מקבל תלמידים בני 6-13, ובית הספר הגבוה מקבל תלמידים בני 14 ומעלה. התלמידים מתקבלים לאחר מבחנים קפדניים, והטובים שבהם זוכים למלגות עזר לתשלום שכר הלימוד. בית הספר מציע לתלמידיו קשת רחבה ומגוונת של טכניקות מחול: בלט קלאסי, מחול מודרני, ג'אז ו"ריקודי אופיי", ובצמוד לבית הספר פועל מכון לרפואת ספורט הנותן מענה מקצועי לבעיות מיוחדות של רקדנים ותלמידים בתחום המחול. התלמידים בבת-דור ניגשים לבחינות ה-RAD מטעם האקדמיה המלכותית בלונדון, מקבלים סדנאות קיץ וחורף בסגנונות שונים של ריקוד וזוכים להשתתף ביצירות קצרות של מורי הסדנאות השונים. בבית הספר שישה אולמות מחול המצוידים בציוד משוכלל הכולל רצפה מעולה, מראות, ברים ותאי הלבשה.

ב-1983 הגעתי לבת-דור מתוך מחשבה שבית הספר יעניק לי את העזרה שהייתי זקוק לה בדרכי לקריירה מקצועית. פגשתי שם מורה בלתי רגילה, רוזלין סובל-קאסל, שהיתה סגניתה של אורדמן, אבל למעשה ניהלה בפועל את בית הספר והיתה אחראית להתפתחות המשמעותית כרקדן ולהתפתחותם של רקדנים רבים נוספים. בזכות ההוראה המקצועית שקיבלנו ממנה, רבים מאיתנו קיבלו הזדמנות לרקוד